

Monumentnummer*: 512167

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82714/52

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Purmerend Purmerend Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Purmerend

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Purmerend C 3861

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig neo-renaissancistisch STADHUIS van Purmerend, gebouwd in de jaren 1911-1912 naar ontwerp van architect Jan Stuyt, die in 1868 te Purmerend geboren was, in samenwerking met stadsarchitect W. Postema. Het gebouw vervangt voorgangers op dezelfde plaats: de eerste bouw dateerde uit omstreeks 1591, welke in 1633 d.m.v. vijzels werd opgelicht en achteruit geplaatst (in die vorm is het gebouw bekend van een prent door Corn. Pronk uit 1727). Grondig herstel werd uitgevoerd in 1764-66 en een verbouwing vond plaats in 1845-46, waarbij het uiterlijk wijzigde van renaissancistisch naar neo-classicistisch. De stedenbouwkundige situatie is opmerkelijk: aan de 14de-eeuwse wegenkruising in de stadskern, tevens sinds de 17de eeuw kaasmarkt, in samenhang met de waag en voornaamste stadskerk, die in huidige vorm alle uit 19de en vroege 20ste eeuw stammen. Sinds ongeveer 10 jaar heeft het gebouw zijn functie van stadhuis verloren.

N.B. De nieuwe aanbouw aan de oostgevel valt buiten de bescherming.

Omschrijving

Het voormalige stadhuis is gebouwd op rechthoekige plattegrond en bestaat uit een begane grond, bel-etage en kapverdieping met de nok evenwijdig aan de rooilijn van de Kaasmarkt. Het werd opgetrokken in machinale baksteen (gemetseld in kruisverband) met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

decoratieve toepassing van zandsteen voor sluitstenen, bij de vensters, op de hoeken en in de geveltoppen.

De voorgevel (zuid) aan de Kaasmarkt wordt gedomineerd door de excentrisch geplaatste ingangspartij, bestaande uit een bordes met een opgang aan beide zijden, een in zandsteen uitgevoerd portaal (pilasters, fronton, relief met allegorie op goed bestuur) en bekronende trapgevel voorzien van spekbanden, venster en schildhoudende leeuw op de top. De borstwering van het bordes heeft twee schildhoudende leeuwen met het oude en latere (huidige) stadswapen van Purmerend. Naast de ingang zijn twee gevellantaarns aangebracht. In alle gevels zijn kruisvensters aangebracht, bezet met groen en wit glas-in-lood; de begane grond-vensters hebben luiken voor de beweegbare delen.

De linker en rechterzijgevel (west en oost) zijn vrijwel gelijk, voorzien van vensters en een trapgevel als aan voorzijde met op de westelijke top de schoorsteen.

In de achtergevel (noord) zijn wijzigingen aangebracht o.m. voor een lift.

Het zadeldak tussen de trapgevels is gedekt met leien en heeft een achthoekige klokketoren met uurwerk (1883, Ed. Korfhage, Buer Dtsl.), carillon en peervormige bekroning. De oorspronkelijke schoorsteen op de nok werd verwijderd.

Van het interieur is de indeling in raadzaal en burgemeesterskamer gehandhaafd. Genoemd dienen verder het glas-in-loodraam in de hal, vervaardigd door de kunstnijvere Jac. Jongert uit 1912, en enkele stenen consoles van de torenonderbouw, die mogelijk afkomstig zijn uit het eerdere stadhuis.

Waardering

Het voormalige stadhuis is van algemeen belang uit architectuurhistorisch oogpunt als neo-renaissancistisch voorbeeld naar een oudere voorganger, ontworpen door Jan Stuyt. Van ensemblewaarde is het stadhuis vanwege de prominente en historische plaats in het centrum van de stad.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Stadhuis